

Амонс В.В., магістр
Київський національний
університет технологій та дизайну
Кононенко Г.І., к.е.н., доцент
Київський національний
університет технологій та дизайну

ФІНАНСОВА НАДІЙНІСТЬ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ

Важливу роль у фінансовій системі України відіграють страхові компанії, а підвищення їх ролі в системі господарювання є однією з передумов формування в Україні повноцінних ринкових відносин.

Зазначена особливість страхової діяльності потребує певних гарантій щодо здатності страховиків відповідати за свої зобов'язання, а тому обумовлює важливість оцінки їх фінансової стійкості, методів та механізмів її забезпечення, підтримки та постійного моніторингу, що є важливим для формування надійного інвестиційного іміджу, гарантування безпеки коштів та контролю за ефективним їх використанням та інвестуванням [1].

Загальноприйнятий підхід до визначення фінансової надійності страхової компанії наведений С.С. Осадцем. Фінансова надійність страховика — це спроможність страховика виконати страхові зобов'язання, прийняті за договорами страхування та перестраховування у випадку впливу несприятливих чинників [2, с. 245]. Тому стійка фінансова надійність страхових операцій дає змогу страховикові виконати усі зобов'язання за будь-яких несприятливих обставин.

Деякі автори намагаються визначити фінансову надійність страховика через систему відповідності граничних величин встановленим нормативам. Для цього вони окреслюють комплекс показників для оцінки фінансової надійності страхових компаній. Деякі прихильники цього підходу наголошують на необхідності формування комплексів таких показників окремо для компаній, які здійснюють страхування життя, компаній, які

надають інші види страхування, і для пере страхових компаній (при цьому не наводячи методичку розрахунку показників). Натомість Н.О. Кобилиця для визначення фінансової стійкості страховика пропонує застосовувати такі показники: "достатність власного капіталу, забезпеченість страховими резервами, платоспроможність, ліквідність, прибутковість і рентабельність" [3, с. 193].

Фінансова надійність страховика - це спроможність страховика виконати страхові зобов'язання, прийняті за договорами страхування та перестраховування у випадку впливу несприятливих чинників. Тому стійка фінансова надійність страхових операцій дає змогу страховикові виконати усі зобов'язання за будь-яких несприятливих обставин [4].

Фінансова надійність страховика забезпечується і таким інструментом, як перестраховування. Висока вартість об'єктів, які можуть бути прийняті на страхування, незбалансований страховий портфель, коливання результатів діяльності страховика можуть негативно вплинути на його фінансову надійність. Проте при перестрахованні страховик, приймаючи на страхування крупний ризик, не тільки передає його частку перестраховику, а й продовжує нести відповідальність перед страхувальником у повному обсязі. Тому страховик має правильно визначити розмір власного утримання зобов'язань.

Розмір власного утримання має бути залежним від галузі страхування, а також від характеру та ймовірності ризику, ступеня схильності до нього, можливого максимального розміру збитку, обсягу власних коштів страхової компанії. Одним із найважливіших моментів визначення розміру власного утримання є залежність від обсягу власних коштів: чим більше розмір власних коштів страховика, тим надійніше виконання його страхових зобов'язань. Страховики, які взяли на себе страхові зобов'язання в обсягах, що перевищують можливість їх виконання за рахунок власних активів,

повинні застрахувати ризик виконання зазначених зобов'язань у перестраховиків. Дотримання страховиком перелічених критеріїв фінансової надійності є гарантією для страхувальників, які в обмін на сплачені гроші отримують від страховика запевнення щодо страхового захисту [5].

Підводячи підсумок, можна зазначити, що фінансова надійність страхової компанії — це економічна категорія, що характеризує такий стан фінансових ресурсів, їх розподілу і використання, за якого страхова компанія залишається платоспроможною і здатною своєчасно й у повному обсязі виконати свої фінансові зобов'язання в умовах негативного впливу зовнішніх чинників, спричинених зміною параметрів середовища, в якому вона перебуває, і/або внутрішніх чинників, викликаних реалізацією одного або низки ризиків страховика. [6, с. 47].

Література

1. Бойко А. О. Теоретичні основи та практичний досвід забезпечення фінансової стійкості страхової компанії. *Економічні науки*. 2010 №7. Режим доступу: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/54612>.

2. Страхування: підручн. / Керівник авт. колективу і наук. ред. С.С. Осадець. Вид. 2-ге, перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2002. 599 с.

3. Кобилиця Н.О., Лопата О.О., Лялька Л.Л. Система оцінки фінансової стійкості страхової компанії. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2009. Вип. 19.5. С. 191-196.

4. Forbes Україна. Рейтинг надійності страховиків. URL: <http://forbes.ua/ua/business/1377663-rejting-nadijnosti-strahovikiv>.

5. Горайчук А.О. Фінансова надійність страхових компаній в Україні. URL: <http://libfor.com/index.php?newsid=3165>

6. Шишпанова Н. О., Шкарлет Т. В. Систематизація показників оцінки фінансової надійності страхових компаній. *Modern economics*. 2017. № 5. С. 140-146. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhnau_ekon_2013_4_29.